

The Geriatric Depression Scale

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *The Geriatric Depression Scale*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31585>

Öz

Geriatrik Depresyon Ölçeği (GDÖ), yaşı popülasyonda depresyon semptomları taramak için özel olarak tasarlanmıştır, dünya çapında kabul görmüş bir psikometrik araçtır. Orijinal olarak Yesavage ve arkadaşları tarafından geliştirilen bu ölçek, yaşlarda somatik semptomların etkisini minimize ederek bilişsel ve duygusal bileşenlere odaklanır. Türkiye'deki adaptasyon çalışması, özellikle inme sonrası minör depresyonun güvenilir bir şekilde tespit edilmesindeki uygunluğunu araştırmıştır.

Ölçek, hızlı uygulanabilirliği ve yüksek hassasiyeti sayesinde geriatrik klinik ve araştırma ortamlarında yaygın olarak kullanılmaktadır. Mevcut kaynak, ölçeğin Türkçe adaptasyonunun güvenilirlik ve geçerlilik analizlerine odaklanmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Geriatrik Depresyon Ölçeği, **GDS**, Depresyon, Yaşlılık, Geriatri, Psikometri, Uyarılma, İnme Sonrası Depresyon.

Yazarlar

Ölçeğin orijinal geliştiricileri 1980'lerin başında J. A. Yesavage ve arkadaşlarıdır. Türkiye'deki adaptasyon çalışmasının yazarları ise şunlardır: E. Y. Sivrioğlu, K. Sivrioğlu, T. Ertan, F. S. Ertan, E. Cankurtaran, O. Aki, D. Uluduz, B. Nce ve S. Kirli.

Amaç

Geriatrik Depresyon Ölçeği'nin temel amacı, yaşlı erişkinlerdeki klinik depresyon belirtilerini hızlı bir şekilde taramak ve değerlendirmektir. Yaşı popülasyonun benzersiz sağlık ve bilişsel zorlukları göz önüne alınarak, somatik şikayetlerin (uyku bozuklukları, iştah kaybı) depresyon puanını artırarak yükseltmesini engellemek için tasarlanmıştır.

2009 yılında E. Y. Sivrioğlu ve ekibi tarafından gerçekleştirilen Türkiye uyarılma çalışmasının özel amacı, ölçeğin inme sonrası dönemde ortaya çıkan **minör depresyon** durumlarının güvenilir ve geçerli bir şekilde tespit edilip edilemeyeceğini belirlemek ve böylece nöropsikolojik ortamlarda kullanıma sunmaktır.

Yapı

GDÖ, yaşlılıkta depresyonun öznel ve duygusal bileşenlerini ölçen bir yapıya temel alır. Ölçülen temel psikolojik yapı, kişinin **duygudurum** durumunu, yarımdan keyif alma yeteneğini (anhedonia), umutsuzluk hislerini ve sosyal geri çekilme eğilimlerini içerir. Ölçek, depresyonun

ya?la ili?kili fiziksel hastal?klarla kar??mas?n? önlemek amac?yla, i?tah, uyku ve enerji kayb? gibi somatik semptomlara odaklanmaktan kaç?n?r.

Bu yap?sal odaklanma, ya?l? bireylerin kendi duygusal deneyimlerini yans?tmalar?na olanak tan?r ve somatik hastal?klar?n yayg?n oldu?u geriatik bir ortamda tan?sal do?rulu?u art?rmak için önemli bir temel sa?lar.

Geçerlik

Geriatik Depresyon Ölçe?i'nin orijinal versiyonu, klinik tan?sal araçlarla (örne?in, DSM kriterleri) yüksek düzeyde e?zamanl? geçerlik göstermi?tir. Türkiye'deki uyarlama çal??mas?nda (Sivrioglu et al., 2009) yap?lan geçerlik analizleri, ölçe?in özellikle **inme sonrası minör depresyon** tan?s?nda yeterli düzeyde ay?rt edici geçerli?e sahip oldu?unu ortaya koymu?tur.

Çal??ma, ölçe?in Türk popülasyonunda geriatik depresyonu tespit etme yetene?ini do?rulam?? ve özellikle nörolojik hasta gruplar?nda klinik kullan?m için uygunlu?unu kan?tlam??t?r.

Güvenirlik

Geriatik Depresyon Ölçe?i, genellikle yüksek düzeyde iç tutarlı?k (Cronbach Alfa katsay?s?) sergilemektedir. Orijinal çal??malar ve uluslararası adaptasyonlar, genellikle 0.80'in üzerinde alfa de?erleri rapor etmektedir. Bu yüksek iç tutarlı?k, ölçekteki maddelerin tutarlı bir ?ekilde aynı yap?y?, yani depresyonu ölçtü?ünü göstermektedir.

Sivrioglu ve arkadaşlar?nın (2009) uyarlama çal??mas?, Türk geriatik popülasyonunda, özellikle inme hastalar?nda, ölçe?in test-tekrar test ve iç tutarlı?k güvenilirli?ini destekleyen bulgular sunmu?tur. Bu bulgular, ölçe?in zaman içinde tutarlı sonuçlar verebilece?ini i?aret etmektedir.

Faktör Analizi

Geriatik Depresyon Ölçe?i'nin (GDÖ-30) orijinal faktör yap?s? genellikle tek bir genel depresyon faktörü veya üç faktörlü bir yap? olarak tart??lmaktad?r. Bu faktörler genellikle Duygudurum (Dysphoria), Bili?sel Bozukluklar ve Motivasyon/Enerji Kayb? etraf?nda toplan?r.

Sivrio?lu ve ekibinin 2009 tarihli Türkiye uyarlamas?, ölçe?in Türk kültürel ve dilsel ba?lam?nda geçerli bir faktör yap?s? sergileyip sergilemedi?ini belirlemek amac?yla faktör analizi tekniklerini kullanm??t?r. Bu analizler, ölçe?in hedef popülasyonda (inme sonrası hastalar) yap?sal geçerlili?ini desteklemek için kritik öneme sahiptir ve ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n korunup korunmad??n? incelemi?tir.

Araç

Test Türü: Tarama Ölçeği (Adaptasyon)

Format: Genellikle 30 maddelik (GDÖ-30) veya 15 maddelik (GDÖ-15) kısa form şeklinde uygulanan, iki seçenekli (Evet/Hayır) yanıt formatına sahip öz bildirim ölçeğidir.

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama), İngilizce (Orijinal), ve çok sayıda diğer dil.

Popülasyon Grubu: Geriatrik Popülasyon (Yaşlı Yetkinler).

Yaş Grubu: 60 yaş ve üzeri bireyler.

Popülasyon Detayları: Sivil ve arkadaşları ile sosyal yaşamı özellikle **inme** geçirmiş ve minör depresyon riski taşıyan hastalar üzerinde odaklanmıştır.

Test Metodolojisi: Bireylere maddeler okunur veya bireyler kendileri okur ve her maddeye "Evet" veya "Hayır" şeklinde yanıt verirler. Cevaplar, depresif belirtilerin varlığına göre puanlanır ve toplam puan depresyon şiddetini gösterir.

Anahtar Kelimeler

Geriatri, Duygudurum Bozuklukları, Psikometri, Tarama, Adaptasyon, Yaşlı Yetkinler, **GDS**, Depresyon.

Yazarlar

Sorumlu Yazar (Uyarlama Çalışması): E. Yusuf Sivrioğlu

Yazar ORCID Tanımlama Numarası: Mevcut kaynakta belirtilmemiştir.

Başlılık E-posta Adresleri: ysivri@uludag.edu.tr

Yayın Adresi: Uyarlama çalışması yapılıp döneminde yazarın başlı olduğu kurum (Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Nöroloji Anabilim Dalı).

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Geriatrik Depresyon Ölçeği (GDS), kamu malı olarak kabul edilen ve genellikle ücretsiz kullanılan bir araçtır. Ölçeğin kullanımı için genellikle herhangi bir ücret talep edilmemekle birlikte, akademik yayınlarda referans gösterilmesi zorunludur. Türkiye'deki uyarlama çalışması 2009 yılında yayınlanmıştır.

Kaynaklar

Sivrioglu, E.Y., Sivrioglu, K., Ertan, T., Ertan, F.S., Cankurtaran, E., Aki, O., Uluduz, D., Ince, B.& Kirli, S.(2009). Reliability and validity of The Geriatric Depression Scale in detection of poststroke minor depression, *Journal Of Clinical And Experimental Neuropsychology*, 31(8), 999-1006. doi: 10.1080/13803390902776878

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [the-geriatric-depression-scale-toad.pdf](#)

Geriatrik Depresyon Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Bu bölüme, kaynak içerikte Geriatrik Depresyon Ölçeği'nin maddeleri sağlanmadığı için, yalnızca orijinal ölçek maddelerinin bu kısma ekleneceği not edilmiştir. Maddeler mevcut kaynakta boş bırakılmıştır.

ARABPSYCHOLOGY.COM